

Cenâb-ı Hakkın bizim ibadetimize ihtiyacı var mı?

Eskişehir'den okuyucumuz: “23. Lem'a'nın hâtime kısmındaki soru ve cevabı açıklar mısınız? Orada ‘Evet, Cenâb-ı Hak senin ibâdetine, belki hiçbir şeye muhtaç değil’ deniyor. Burada ‘belki’ denmesinin hikmeti nedir?”

Kur'ân ısrarla bizi Rabb'imize karşı ibâdete çağırıyor. Bu çağrının temelinde de bizim Rabb'imiz tarafından yaratıldığımız gerçeğini koyuyor. Cenâb-ı Hak buyuruyor ki: “Ey insanlar! Sizi ve sizden öncekileri yaratan Rabbinize ibâdet ediniz. Umulur ki, böylece takvâya ermiş olursunuz. O Rab ki, yeri sizin için bir döşek, göğü de (kubbemsi) bir tavan yaptı. Gökten su indirerek onunla, size besin olsun diye (yerden) çeşitli ürünler çıkardı. Artık bunu bile bile Allah'a şirk koşmayın.”¹

Yirmi Üçüncü Lem'â'nın hâtimesinde Kur'ân'ın bizi ısrarla ibâdete çağırmasının hikmeti ile ilgili bir soru sorulur ve cevaplandırılır. Sorunun özü şu: “Cenâb-ı Hakkın bizim ibâdetimize ne ihtiyacı var ki Kur'ân bizi şiddetle ibâdete çağırıyor?”

Bu sorunun cevabına Üstad Bedüzzaman Hazretleri, “Evet, Cenâb-ı Hak senin ibâdetine, belki hiçbir şeye muhtaç değil” cümlesiyle başlıyor. Buradaki “belki” olabilirlik ve ihtimal bildirmiyor; kat'iyet, kesinlik ve şüphesizlik bildiriyor. “Hattâ” mânâsında da alınabilir. Farsça'dan alınan bir edat olan “belki” kelimesi, belli ki, zaman içinde anlam kaymalarına uğramış ve toplum bilincinde yalnızca “umulur ki”, “ihtimal ki” anlamı kalmış. “Belki” edatını “kesinlik ve şüphesizlik” bildiren makamlarda kullanan Risâle-i Nûr, böylece aynı zamanda bir kelimenin anlam kaymasına uğramasını ve deforme olmasını da önlemiş olmaktadır. Demek Risâle-i Nûr, dilin aslî mânâsını muhafaza eden, anlam kaymalarını önleyen önemli bir köprüdür.

Gelelim bu soruya verilen cevaba: Üstad Bedüzzaman'a göre mânen hasta olan taraf biziz;—hâşâ—Cenâb-ı Hak değil. Onun için ibâdete muhtaç olan da biziz! İbâdet bizim mânevî yaralarımıza ve hastalıklarımıza ilaç hükmündedir.

Acaba bir hasta, şefkatli doktorunun, hastalığı ile ilgili verdiği reçeteyi kullanması

hususundaki ısrarını nasıl yorumlamalıdır? “Bu doktorun benim ilâç kullanmama ne ihtiyacı var ki, bana ısrar ediyor?” diyebilir mi? Yoksa, “Demek ben ciddî hastayım! Demek bu ilâçlar beni Allah’ın izniyle iyileştirecek. Demek, iyileşmem, bu ilâçları gerektiği gibi kullanmama bağlı” gibi mânâları mı düşünür?

Nitekim biz mânen hastayız. Mânevî yaralarımız var. Kur’ân ise bizim mânevî tabibimiz hüviyetindedir. Bize ısrar etmekte Kur’ân’ın hakkı vardır.

Öte yandan, Üstad Bedüzzaman Hazretlerine göre, namazı terk eden adam, tüm varlıkların hukûkunu çiğnemiş ve tüm varlıklara zulmetmiş olmaktadır. Çünkü Kur’ân’ın beyanıyla, gökte ve yerde ne varsa tüm varlıklar—eksiksiz— Allah’a tesbih ve ibâdet etmektedirler.² Öyleyse, varlıkların kemâlleri ancak, Allah’ı tesbih ve ibâdet ile bilinmektedir. İbâdeti terk eden kimse ise varlıkların ibâdetini görmemekte ve takdir etmemektedir. Hattâ inkâr da etmektedir. Bu nankörce anlayış ise, ibâdet ve tesbih noktasında yüksek birer makamda bulunan ve her biri birer İlâhî mektup ve Allah’ın isimlerinin birer aynası hükmünde bulunan varlıkları, yüksek makamlarında düşürmekte; ehemmiyetsiz, vazifesiz, donuk, başı boş, cansız, ruhsuz, mânâsız, perîşan bir vaziyette göstermektedir. Bu anlayış ise tüm mevcûdâta ve tüm kâinâta hakâret ve kemâlâtını inkâr mânâsı taşımaktadır. Yani ibâdetsiz adam, varlıkların içinde buldukları ibâdet ve itaat halini, yani “hakikat-i hâli” görmediğinden ve takdir etmediğinden varlıkların tümünün hukûkunu da çiğnemiş olmaktadır.

Çünkü, Bedüzzaman Hazretlerine göre, herkes kâinâtı kendi aynasında görmektedir. Cenâb-ı Hak insanı, kâinât için bir ölçü sûretinde yaratmıştır. Her insana, bu âlemden bir husûsî âlem vermiş; o âlemin rengini, o insanın kalbinin îtikadına göre göstermektedir. Meselâ ağlayan ve ümitsiz bir adam, her şeyi ağlar ve ümitsiz vaziyette görmektedir. Sevinçli, neşeli, müjdeli ve neşesinden gülen bir adam ise, kâinâtı dâimâ gülen, neşeli, sevinçli ve müjdeli görecektir. İbâdetini ve tesbihini ihmal etmeyen ve ciddî biçimde yerine getiren kişi ise, kâinâtın hakikaten var olan ve gerçek olan ibâdetini ve tesbîhâtını keşfedip görecektir. Gafletle veya inkârla ibâdeti terk eden adam ise, kâinâtı, bulunduğu hale tamamen zıt ve muhâlif bir makamda algılayacak ve kâinâtı yanlış değerlendirecektir. Bu anlayış ise, gerçekten tesbih ve ibâdet içindeki kâinâta haksızlık ve tecâvüz mânâsı ihtiva etmektedir.

Sonra, namazı terk eden adam, kendi Yaraticısının bir kulu olan kendi nefesine de zulmetmiş olmaktadır. Böylece yaratılışının netîcesi ve gâyesi olan ibâdeti terk ettiğinden, Allah’ın hikmetine ve irâdesine de saygısızlık ve hürmetsizlik etmiş olmaktadır. Bu da o kişinin cezâyâ çarptırılması için yeterli bir sebeptir.

Demek ibâdeti terk eden kişi:

1- Kendi nefisine zulmetmiş olmaktadır. Oysa nefis Cenâb-ı Hakkın kuludur.

2- Kâinâtın kemâlâtının hukûkunu çiğnemiş olmaktadır.

3- Allah'ın hikmetine ve irâdesine karşı haddini aşmış ve saygısızlık yapmış olmaktadır.

İşte Kur'ân bu vahim sonuca uğramayalım diye bizi şiddetle ve ısrarla ibâdete çağırmakta; ibâdet yapmayanları ise Cehennem ve azapla tehdit etmektedir. Kur'ân'ın ifâdeleri, gerçeğin ve hakîkatin abartısız ifâdesidir.³

Dipnotlar:

1- Bakara Sûresi: 21, 22;

2- Bakınız: Rahman Sûresi: 6; Hadîd Sûresi: 1; Haşir Sûresi: 1; Saf Sûresi: 1; Cuma Sûresi: 1; Teğâbün Sûresi: 1;

3- Lem'alar, Y.A. Neşr, Germany, 1994, s. 193;